

บทที่ 4

บทวิเคราะห์โปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย

หลังจากที่ทราบถึงประวัติความเป็นมาและกระบวนการผลิตของโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยจากบทที่ 3 แล้ว ในบทนี้ ได้นำโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้ภาพรวมอย่างกว้างๆ และเพื่อเป็นการเกริ่นนำให้รู้จักและเข้าใจโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยมากยิ่งขึ้น ว่าคืออะไร มีลักษณะเช่นไร ประกอบด้วยองค์ประกอบอะไรบ้างและ"ภาษาโปสเตอร์" มีลักษณะเช่นไร ประกอบด้วยอะไรบ้าง ข้อมูลที่ได้จากบทนี้จะเป็นการปูพื้นฐานเพื่อเข้าสู่บทวิเคราะห์พัฒนาการ"ภาษาโปสเตอร์"ในโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ในบทที่ 5 และ 6 ต่อไป

บทวิเคราะห์นี้ได้แบ่งการศึกษาโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยออกเป็น 2 ประเด็นหลักคือ

1. วิเคราะห์โปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย
2. วิเคราะห์"ภาษาโปสเตอร์"ในโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ระหว่างปีพ.ศ. 2500

-2534

(1) วิเคราะห์โปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย

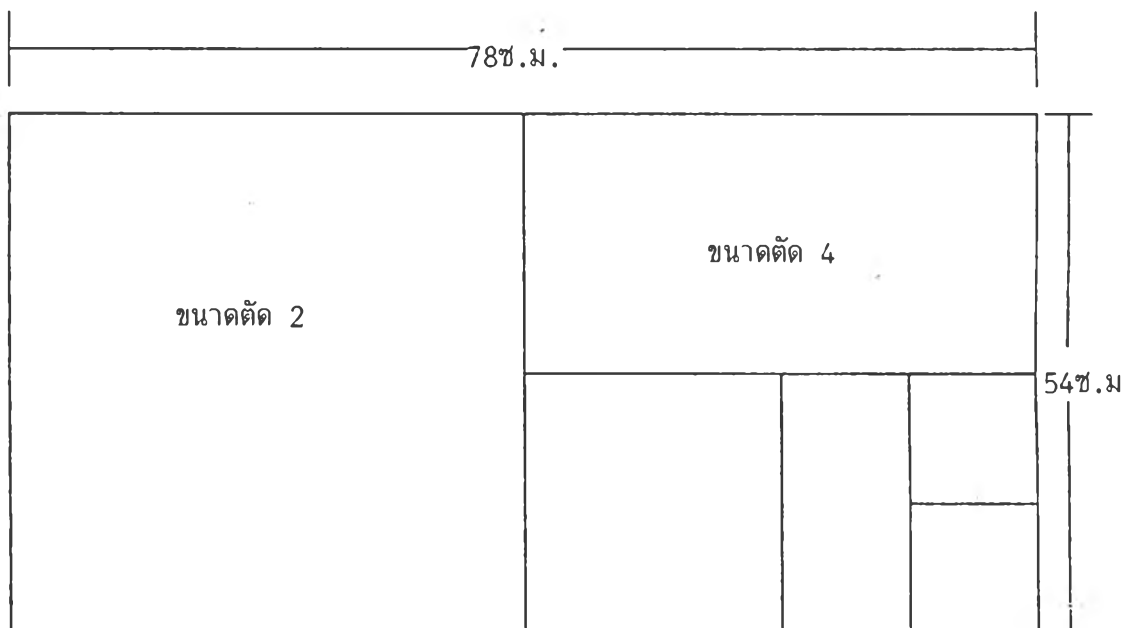
โปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยหรือที่เรียกกันทั่วไปว่าโปสเตอร์นั้น เป็นสิ่งที่ผู้ชื่นชอบการชมภาพยนตร์พบเห็นอยู่เสมอ เพราะโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยเป็นสื่อโฆษณาที่มีความคู่กับวัฒนธรรมการชมภาพยนตร์ไทยมานานแล้ว ตลอดระยะเวลา 35 ปีที่ผ่านมา จะพบว่าลักษณะของโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยไม่ค่อยมีความเปลี่ยนแปลงมากนัก คงมีแต่ความเปลี่ยนแปลงในจุดย่อยๆ เท่านั้นจากการศึกษาวิเคราะห์ พบว่าโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้

ลักษณะทางกายภาพ

ลักษณะทางกายภาพ คือ รูปลักษณ์ภายนอกที่ปรากฏอยู่สามารถพบเห็นได้ทันที ลักษณะทางกายภาพของโปสเตอร์ได้แก่ ขนาด กระดาษ เทคโนโลยีการผลิต การวางแนวของภาพ สี ตัวอักษร

1.1 ขนาด ขนาดของโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยมี 2 ขนาด คือ ขนาดปกติ กับขนาดพิเศษ

1.1.1 ขนาดปกติ มีขนาด 54 x 78 ซม. หรือ 24 x 35 นิ้ว หรือที่เรียกว่า ขนาดตัด 1 เป็นขนาดที่นิยมผลิตกันทั่วไป โดยเฉพาะโปสเตอร์ที่พิมพ์ด้วยระบบออฟเซทจะมีขนาดดังกล่าวเกือบทั้งหมด ส่วนโปสเตอร์ภาพยนตร์ที่ผลิตด้วยระบบสกรีนนั้น านยุคแรกจะเป็นขนาดเล็ก (ซึ่งงานที่นี้จัดเป็นประเภท ขนาดพิเศษ) สำหรับยุคหลังจะเป็นขนาดปกติเหมือนทั่วไป



ภาพที่ 4.1 แสดงวิธีการแบ่งกระดาษขนาด 54 x 78 ซม. เป็นขนาดต่างๆ

1.1.2 ขนาดพิเศษ ประกอบด้วยโปสเตอร์ขนาด $51 \frac{1}{2} \times 38 \frac{1}{2}$ ซม. ซึ่งเป็นโปสเตอร์ขนาดเล็กแบบเก่า (ก่อนพ.ศ.2500-2509) โปสเตอร์ที่เป็นใบแทรกหนังสือพิมพ์ เป็นโปสเตอร์ที่พบมากในยุคมหาภาพยนตร์ที่ถ่ายทำด้วยระบบ 16 ม.ม และยุคต้นของการถ่ายทำด้วยระบบ 35 ม.ม โปสเตอร์ลักษณะนี้มีขนาดใกล้เคียงกับขนาดปกติ คือ $74 \frac{1}{2} \times 54 \frac{1}{2}$ ซม. โปสเตอร์ที่ยาวเป็นพิเศษ ซึ่งมีเพียงสองแผ่นคือ โปสเตอร์ภาพยนตร์เรื่อง หุ่นมาราช กับเรื่องกบเต็น และโปสเตอร์ที่มีขนาดใหญ่เป็นพิเศษคือเรื่อง เลือดสุพรรณ ขนาด $73 \frac{1}{2} \times 113$ ซม. กับเรื่องพระลอ ขนาด 78×118 ซม.



โปสเตอร์ขนาดเล็ก



โปสเตอร์ขนาดปกติ



โปสเตอร์ที่เป็นใบแทรกหนังสือพิมพ์



ภาพที่ 4.2 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยขนาดต่างๆ

1.2 กระดาษที่ใช้ กระดาษที่ใช้ในการพิมพ์โพลีเอสเตอร์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ กระดาษธรรมดา และกระดาษอาร์ต

1.2.1 กระดาษธรรมดา ส่วนมากเป็นกระดาษสีขาวขุ่น เนื้อบาง คุณภาพไม่ค่อยดี มีความเรียบน้อย มีลักษณะเหมือนกระดาษบุรูปหรือกระดาษหนังสือพิมพ์ (newsprint) ในปัจจุบัน เมื่อเก็บไว้นานประมาณ 1 ปี จะเปลี่ยนเป็นสีคล้ำขึ้นและถ้าเก็บไว้นานกว่านั้นจะกรอบได้ง่าย แต่มีข้อดีที่ราคาถูกและมีความทึบแสงดีถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยมีความหนาที่ตาม โพลีเอสเตอร์ภาพยนตร์ส่วนใหญ่มักนิยมใช้กระดาษธรรมดา เพราะไม่เปลืองงบประมาณอีกทั้งประโยชน์การใส่สอยที่แท้จริงของโพลีเอสเตอร์มีระยะเวลาการใช้เพียงสั้นๆ ทำให้ไม่จำเป็นต้องใช้กระดาษที่มีคุณภาพมากนักก็สามารถนำมาใช้โฆษณาได้

1.2.2 กระดาษอาร์ต คือกระดาษธรรมดาที่ถูกนำไปเคลือบผิวด้วยสารที่ทำให้ผิวมีความเรียบและมันมากขึ้น เช่น เคลือบด้วยสารพวกแคลเซียมคาร์บอเนต ไตทาเนียมไดออกไซด์หรือวัตถุประเภทดินขาว และสารสังเคราะห์อื่นๆ กระดาษอาร์ตนี้ นอกจากจะมีชนิดผิวเรียบแล้วยังมีชนิดที่ป็นลายต่างๆ ด้วย เช่น ลายผ้า ลายหนังไก่ ลายเส้น กระดาษอาร์ต เป็นกระดาษที่เหมาะสมกับการพิมพ์งานที่ต้องการความสวยงามและเห็นลายละเอียด เพราะสามารถรับรายละเอียดที่ปรากฏบนแม่พิมพ์ลงมาได้หมด และความขาวที่เกิดจากสารเคลือบผิวจะช่วยทำให้การพิมพ์ภาพสีปรากฏใกล้เคียงกับต้นฉบับและสีที่ต้องการมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถเก็บรักษาไว้ได้นานโดยที่ยังคงสภาพเดิมอยู่

ถึงแม้ว่ากระดาษอาร์ตจะมีข้อดีหลายประการก็ตาม แต่เพราะราคาค่อนข้างสูงทำให้ไม่ค่อยได้รับความนิยมในการนำมาผลิตโพลีเอสเตอร์ จากข้อมูลที่จัดเก็บที่หอภาพยนตร์แห่งชาติพบว่า โพลีเอสเตอร์ภาพยนตร์ที่เป็นกระดาษอาร์ตมักเป็นโพลีเอสเตอร์ภาพยนตร์ของเชิด ทรงศรี และภาพยนตร์ที่ฟอร์มใหญ่มีงบการลงทุนสูง

(1.3) สี สีในโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยประกอบด้วยโทนสี 2 ประเภท คือ โทนสีร้อน และโทนสีเย็น โดยเลือกใช้สีให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับแนวของภาพยนตร์ที่ใช้ โฆษณาตามหลักจิตวิทยาและการจัดองค์ประกอบทางศิลปะ อาทิ ภาพยนตร์แนวบู๊และแนวตลก นิยมใช้โทนสีร้อน ภาพยนตร์แนวชีวิตและแนวผิมนิยมใช้โทนสีเย็น

(1.4) ตัวอักษร ตัวอักษรในโปสเตอร์ภาพยนตร์แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรก เป็นข้อความเพื่อบอกรายละเอียดต่างๆ ของภาพยนตร์ที่ โฆษณา อาทิ ชื่อดารานำ ชื่อผู้กำกับและทีมงาน ชื่อผู้อำนวยการสร้าง ชื่อบริษัทจัดจำหน่าย สถานที่และวันเวลาฉาย ตัวอักษรในลักษณะนี้ส่วนมากนิยมทำเป็นตัวพิมพ์ มีขนาดใหญ่ ลดหลั่นกันลงไป ขึ้นอยู่กับความสำคัญของข้อความที่ต้องการนำเสนอ ลักษณะที่สอง ประติษฐ์เป็นชื่อเรื่อง เป็นตัวอักษรที่เกิดขึ้นอย่างอิสระ ตามจินตนาการของผู้ทำ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับแนวของเรื่อง หรือกับชื่อของ เรื่องเป็นหลัก

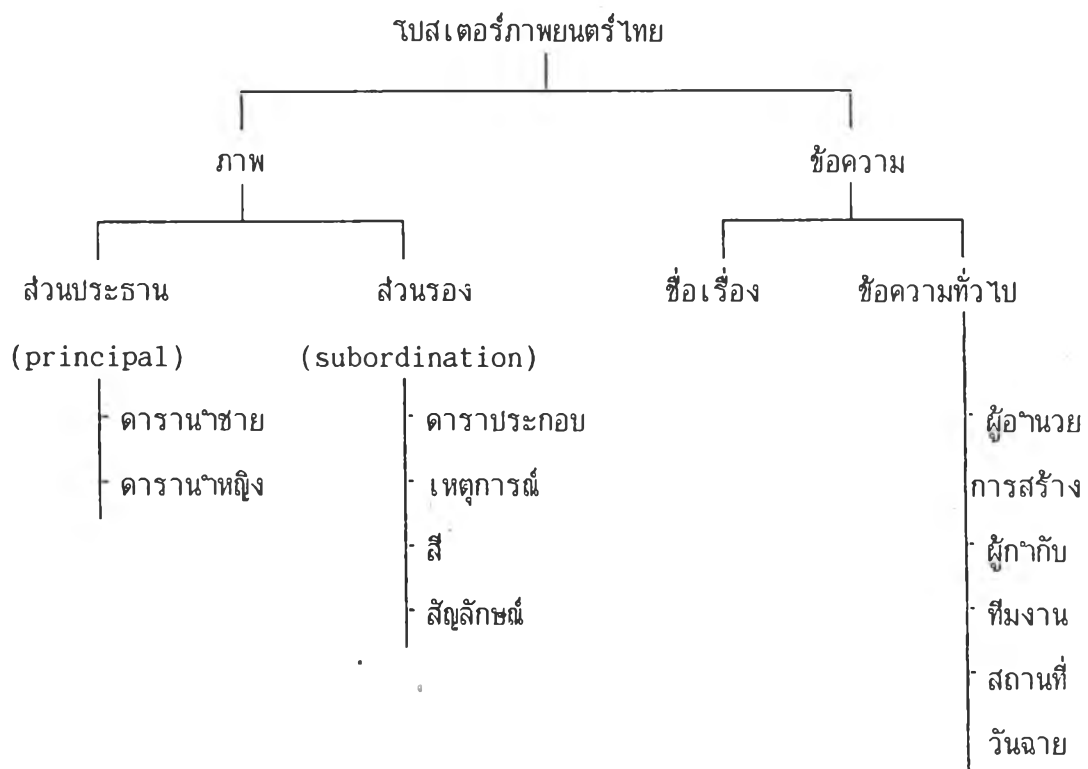
(1.5) เทคนิคโลโก้ทางการพิมพ์ เทคนิคโลโก้ทางการพิมพ์ที่ใช้ในการผลิตโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ช่วงคือ ช่วงแรก พิมพ์ด้วยระบบสกรีนธรรมดา ซึ่งมีการพิมพ์สองชนิด คือแบบ ที่หนึ่ง การพิมพ์แบบสีเดียวหรือไม่เกิน 2 สี กับการพิมพ์แบบมากกว่า 2 สี (สมชาติ บางแจ้ง 2535:43) โปสเตอร์ที่พิมพ์ด้วยระบบนี้คือ โปสเตอร์ที่มีรูปแบบการนำเสนอแบบตัดปะจาก ภาพถ่ายทั้งหมด และโปสเตอร์ที่มีรูปแบบการนำเสนอแบบรูปเขียนเหมือนจริงที่ผลิต ต้นปีพ.ศ. 2500 โปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยที่พิมพ์ด้วยระบบสกรีนนั้น สีที่ได้จะไม่สวยงามคมชัดสมจริง ช่วงสอง พิมพ์ด้วยระบบออฟเซต ระบบนี้เริ่มแพร่หลายประมาณ ปีพ.ศ.2505 โดยบริษัทเหรียญทองการพิมพ์ได้บริการพิมพ์ระบบออฟเซตขึ้นในประเทศไทยเป็น บริษัทแรก (สมชาติ บางแจ้ง, 2535:43) หลังจากนั้นระบบนี้จึงได้เป็นที่นิยมและแพร่หลาย จวบจนปัจจุบัน ระบบออฟเซตนี้ทำให้ภาพที่ได้ออกมามีความสวยงาม คมชัด สมจริงตั้งต้นฉบับ และมีความผิดเพี้ยนค่อนข้างน้อย โปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยตั้งแต่ปีพ.ศ.2505 เป็นต้นมาจะ พิมพ์ด้วยระบบนี้ทั้งหมด

(1.6) การวางแนวของภาพ การวางแนวของภาพในโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย มี 2 แนว คือ แนวตั้งกับแนวนอน งานอดีตการวางแนวของภาพนั้นขึ้นอยู่กับภาพหลักและดุลยพินิจของช่างเขียนว่าควรจะวางภาพในแนวใด จะสังเกตว่าโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยของภาพยนตร์ที่สร้างด้วยระบบ 16 ม.ม. มักนิยมวางภาพในแนวนอนมากกว่าแนวตั้ง ในขณะที่โปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยที่วางภาพในแนวตั้งกลับเป็นที่นิยมมากในช่วงหลังๆ (ตั้งแต่พ.ศ. 2520 เป็นต้นมา) ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันการวางภาพนั้นต้องคำนึงถึงสถานที่ติดเป็นหลัก ภาพในแนวแนวตั้งจะสามารถใช้ประโยชน์ได้ดีกว่าโปสเตอร์แนวนอน เพราะประหยัดเนื้อที่และสะดวกต่อการจัดสถานที่ปิดประกาศ

ลักษณะโครงสร้างของโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย

โครงสร้างของโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ประการ คือ ภาพ และ ข้อความ ดังแผนภูมิที่ 4.1

แผนภูมิที่ 4.1 แสดงโครงสร้างของโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย



ที่มา ประยุกต์จากหลักการวาดในงานจิตรกรรมของ น.ณ ปากน้ำ

ถึงแม้ว่าโครงสร้างของโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย จะประกอบด้วยองค์ประกอบสองส่วนก็ตาม แต่ภาพกลับมีบทบาทที่สำคัญมากกว่าข้อความ ทั้งนี้เพราะภาพจะช่วยถ่ายทอดรายละเอียดต่างๆ ของภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็นดารานำ ดาราประกอบ เหตุการณ์ ฯลฯ ได้อย่างน่าสนใจและสมจริง ผู้ชมภาพยนตร์สามารถที่จะเห็นและเข้าใจเนื้อหาของภาพยนตร์ได้ทันทีที่รวมถึงยังกระตุ้นให้ผู้ชมภาพยนตร์เกิดความสนใจเข้ามาชมโปสเตอร์ เพื่อการตัดสินใจชมภาพยนตร์ในท้ายที่สุด ส่วนบทบาทของข้อความนั้นเป็นสิ่งช่วยเสริมเพื่ออธิบายข้อมูลที่ภาพไม่สามารถแสดงได้ อาทิ ผู้อำนวยการสร้าง ผู้กำกับและทีมงาน เป็นต้น

(2) วิเคราะห์"ภาษาโปสเตอร์"ในโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ระหว่างปีพ.ศ.2500-2534

"ภาษาโปสเตอร์" คือ สิ่งที่โปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยใช้เพื่อสื่อสารกับผู้ชมภาพยนตร์ไทย "ภาษาโปสเตอร์" มีโครงสร้างของภาษาคลายคลึงกับภาษาทั่วไป กล่าวคือประกอบด้วยไวยากรณ์และเนื้อหา จะผิดแผกแตกต่างจากภาษาอื่นๆ ในประเด็นที่"ภาษาโปสเตอร์"เน้นหนักภาษาภาพมากกว่าภาษาเขียน ไวยากรณ์ของ"ภาษาโปสเตอร์"จึงมิได้ประกอบด้วยตัวอักษรหากแต่ประกอบด้วยภาพ สี สัญลักษณ์ การจัดตำแหน่ง ฯลฯ ซึ่งทั้งหมดรวมเรียกว่า "รูปแบบการนำเสนอ" รูปแบบการนำเสนอของ"ภาษาโปสเตอร์"ในโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยระหว่างปีพ.ศ.2500-2534 สามารถแบ่งออกได้เป็น 7 รูปแบบดังนี้คือ

(1) รูปแบบการนำเสนอแบบภาพตัดปะจากภาพถ่าย รูปแบบการนำเสนอแบบนี้ได้รับความนิยมมากในช่วงต้นๆ ของปีพ.ศ. 2500-2509 มีลักษณะที่แตกต่างจากรูปแบบการนำเสนอแบบอื่นๆ อย่างเด่นชัด กล่าวคือ

1.1 ภาพที่ปรากฏเป็นภาพที่ตัดมาจากภาพถ่าย แล้วจึงนำมาปะติดลงบนกระดาษที่จะทำโปสเตอร์ ทำให้ภาพไม่เรียบกลมกลืนกับเนื้อกระดาษ ความแตกต่างระหว่างกระดาษกับภาพมีมากกว่ารูปแบบการนำเสนออื่นๆ

1.2 เทคโนโลยีในการพิมพ์เป็นระบบสกรีน ทำให้สีที่ได้ไม่สวยงามสมจริง ไม่เร้าใจและไม่ดึงดูดใจ

1.3 กระดาษที่ใช้มีขนาดเล็กเท่าแผ่นใบปลิว คือ ประมาณ 53 1/2 x 38 1/2 ซม. มีลักษณะที่เปราะบาง และเก่า



ภาพที่ 4.3 ตัวอย่างรูปแบบการนำเสนอแบบภาพตัดปะจากภาพถ่าย

(3) รูปแบบการนำเสนอแบบรูปเขียนแนวตลก รูปแบบการนำเสนอนี้ใช้เฉพาะภาพยนตร์แนวตลกเท่านั้น ลักษณะที่เด่นชัดของโปสเตอร์ที่มีรูปแบบการนำเสนอแบบรูปเขียนแนวตลกคือ รูปเขียนจะมีลักษณะเกินจริงโดยเฉพาะ รูปดาราซึ่งอาจจะมีหัวใหญ่กว่าตัวหรือตัวใหญ่หัวเล็ก เป็นต้น ถึงแม้ว่าจะมีลักษณะเน้นไปในแนวตลกแต่รูปใบหน้าของดารานำหรือดาราประกอบจะมีความเหมือนจริงคล้ายกับรูปแบบการนำเสนอแบบรูปเขียนเหมือนจริง



ภาพที่ 4.5 ตัวอย่างรูปแบบการนำเสนอแบบรูปเขียนแนวตลก

(4) รูปแบบการนำเสนอแบบรูปตัดปะจากภาพถ่ายผสมรูปเขียน รูปแบบนี้เกิดขึ้นประมาณปีพ.ศ. 2503 และไม่ปรากฏอีกจนกระทั่งปีพ.ศ. 2524 จึงปรากฏอีกครั้งหนึ่ง โปสเตอร์ที่มีรูปแบบการนำเสนอแบบนี้มีจำนวนน้อย รูปแบบโดยทั่วไปมีความคล้ายคลึงกับรูปแบบการนำเสนอแบบรูปตัดปะจากภาพถ่าย ในระยะแรกภาพที่ได้ยังไม่ได้มีความกลมกลืนกับกระดาษโปสเตอร์มากนักเพราะระบบการพิมพ์แบบสกรีนยังไม่ทันสมัยเพียงพอ จวบจนเมื่อนำระบบการพิมพ์แบบออฟเซตที่มีความทันสมัยมากกว่าเข้ามาใช้ รูปที่ได้จึงกลมกลืนมากขึ้น



ภาพที่ 4.6 ตัวอย่างรูปแบบการนำเสนอแบบรูปตัดปะจากภาพถ่ายผสมรูปเขียน

(5) รูปแบบการนำเสนอแบบรูปเขียนลายเส้น (พ.ศ.2522-2534) รูปแบบการนำเสนอแบบนี้เท่าที่พบจะใช้โฆษณาภาพยนตร์แนวชีวิตเพียงแนวเดียว เป็นรูปแบบที่มีลักษณะของความเป็นไทยมากที่สุด เพราะเขียนด้วยลายเส้นแบบไทยๆ รูปแบบนี้ช่างเขียนโปสเตอร์บางท่านเรียกว่า "รูปเขียนลายไทย" รูปแบบการนำเสนอแบบรูปเขียนลายเส้นมีจำนวนน้อยเช่นกัน ทั้งนี้เพราะต้องเสียค่าจ้างแพงและมักใช้โฆษณาภาพยนตร์ที่มีแนวเนื้อหาสะท้อนชีวิตความเป็นไทยเท่านั้น



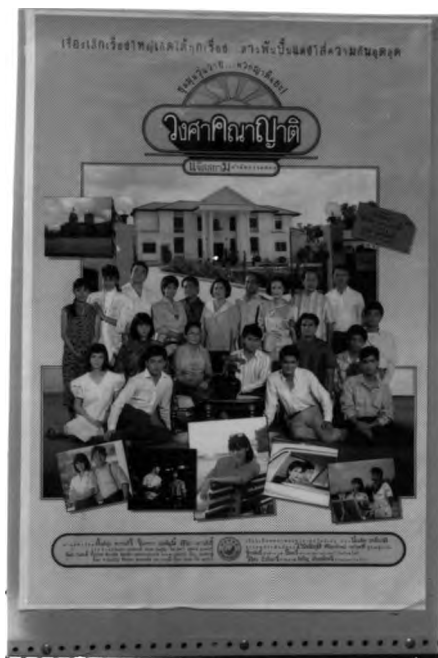
ภาพที่ 4.7 ตัวอย่างรูปแบบการนำเสนอแบบรูปเขียนลายเส้น

(6) รูปแบบการนำเสนอแบบรูปเขียนการ์ตูน รูปแบบการนำเสนอแบบนี้คล้ายกับรูปแบบการนำเสนอแบบรูปเขียนแนวตลกตรงที่ใช้เฉพาะกับภาพยนตร์แนวตลกเท่านั้นจึงจะประสบความสำเร็จ รูปแบบนี้เกิดขึ้นประมาณปีพ.ศ. 2517 และไม่ปรากฏอีกจนกระทั่งปีพ.ศ. 2530 จึงพบอีก โปสเตอร์ที่มีรูปแบบดังกล่าวจะนำเสนอภาพด้วยการดึงเอาจุดเด่นที่สามารถสื่อความเข้าใจได้ง่ายที่สุดมาเป็นรูปเขียน ด้วยลักษณะดังกล่าวทำให้รูปที่ได้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย โดยมักมักใช้สีสดใส หลากสีสันทัน



ภาพที่ 4.8 ตัวอย่างรูปแบบการนำเสนอแบบรูปเขียนการ์ตูน

(7) รูปแบบการนำเสนอแบบรูปถ่ายจากสไลด์ รูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่เกิดขึ้นประมาณปีพ.ศ.2522 แต่ได้รับความนิยมมากในช่วงปีพ.ศ.2526 เป็นต้นมา เพราะรวดเร็วและไม่เปลืองค่าใช้จ่ายเหมาะสำหรับภาพยนตร์ที่มีทุนสร้างไม่มากนัก รูปแบบการนำเสนอแบบรูปถ่ายจากสไลด์มีลักษณะเหมือนรูปถ่ายทั่วไป ในบางแผ่นอาจมีการจัดองค์ประกอบโดยใช้ภาพจากสไลด์หลายๆ แผ่นมาซ้อนกันแล้วถ่ายซ้ำอีกครั้งซึ่งทำให้มองคล้ายๆ รูปตัดปะจากภาพถ่าย



ภาพที่ 4.9 ตัวอย่างรูปแบบการนำเสนอแบบรูปถ่ายจากสไลด์

นอกจากรูปแบบการนำเสนอ ที่เป็นองค์ประกอบประการหนึ่งภาษาโปสเตอร์แล้ว เนื้อหาที่เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน เนื้อหาของ"ภาษาโปสเตอร์"คือสิ่งที่บรรจุอยู่ในรูปแบบการนำเสนอ หากจะกล่าวให้ง่ายขึ้นก็คือ รูปแบบการนำเสนอคือโครงสร้างไวยากรณ์ส่วนเนื้อหาคือสิ่งที่บรรจุอยู่ในโครงสร้างนั้นๆ โครงสร้างไวยากรณ์มักจะไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงนักในขณะที่เนื้อหาจะมีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา

แนวเนื้อหาของ"ภาษาโปสเตอร์"มีความแตกต่างจากแนวเนื้อหาของภาพยนตร์ไทย อยู่บ้าง ตรงที่เน้นการใช้ภาพเป็นหลักประกอบกับเนื้อที่ในการโฆษณาจำกัดทำให้ต้องบรรจุ เนื้อหาที่ต้องการเน้นและคิดว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจให้มากที่สุด รวมถึงต้องสื่อสารให้ตรงประเด็น กับแนวของภาพยนตร์เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจของผู้ชม

จากการวิเคราะห์พบว่าเนื้อหาของโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย มีลักษณะการนำเสนอ เนื้อหา ดังนี้

(1) เสนอผ่านการทำทางของดารา การทำทางของดาราเป็นจุดสำคัญในการบอกแนวเนื้อหาโดยเฉพาะการทำทางของตัวเอกอาทิ ในภาพยนตร์บู๊ การทำทางจะมีลักษณะเน้นการต่อสู้หรือการถืออาวุธ เป็นต้น

(2) เสนอผ่านเหตุการณ์ต่างๆ เนื้อหาของเหตุการณ์ในภาพยนตร์แต่ละแนวมักจะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ทำให้ทราบได้ทันทีว่าเป็นโปสเตอร์ภาพยนตร์แนวใด อาทิ เหตุการณ์ในโปสเตอร์ภาพยนตร์แนวบู๊มักจะมีเน้นหนักเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับการต่อสู้ เป็นต้น

(3) เสนอผ่านโทนสี ในภาพยนตร์บางแนวโทนสีจะเป็นเอกลักษณ์ที่สามารถสื่อได้ทันทีว่าเป็นภาพยนตร์แนวใด อาทิ โปสเตอร์ภาพยนตร์แนวผีจะใช้โทนสีเขียวในสีดำผสม

(4) เสนอผ่านลักษณะตัวอักษร ตัวอักษรของโปสเตอร์ภาพยนตร์บางประเภทสามารถสื่อถึงแนวเรื่องได้ทันทีเช่นเดียวกับโทนสี อาทิ ของโปสเตอร์ภาพยนตร์แนวผีที่มีลักษณะสั้นๆ คล้ายอาการกลัว เป็นต้น

(5) เสนอผ่านรูปแบบการนำเสนอ รูปแบบการนำเสนอบางรูปแบบถูกนำมาใช้กับแนวเนื้อหาบางประเภทเท่านั้น เช่น รูปแบบการนำเสนอแบบรูปเขียนการ์ตูนสำหรับเนื้อหา

เนื้อหาของ"ภาษาโปสเตอร์"ในโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ระหว่างปีพ.ศ. 2500-2534 สามารถแบ่งออกได้เป็น 6 แนว ดังนี้

(1) แนวบู๊ คือ แนวของเนื้อหาที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับการต่อสู้ ในทุกรูปแบบ ด้วยอาวุธทุกชนิด โดยมากมักเป็นการต่อสู้ของเพศชาย



ภาพที่ 4.10 ตัวอย่างภาพโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยแนวบู๊

(2) แนวชีวิต คือ แนวของเนื้อหาที่เน้นเรื่องราวการดำเนินชีวิตในแง่มุมต่างๆ อาทิ เรื่องราวของความรัก ปัญหาในครอบครัว เป็นต้น



ภาพที่ 4.11 ตัวอย่างภาพโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยแนวชีวิต

(3) แนวตลก คือ แนวของเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องที่ทำให้หัวเราะและมีความสุข
มุขตลกที่นำเสนอมีทั้งที่เกิดจากเหตุการณ์และจากแฉิ์ชั้ของดารา



ภาพที่ 4.12 ตัวอย่างภาพโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยแนวตลก

(4) แนวผี คือ แนวของเนื้อหาที่เน้นเรื่องลึกลับ สิ่งที่ไม่สามารถอธิบายได้ด้วย
วิทยาศาสตร์ เนื้อหาแนวนี้พยายามนำเสนอภาพของความน่ากลัวต่างๆ ที่ได้จากภาพของเหตุ
การณ์หรือจากแฉิ์ชั้ของดารา



ภาพที่ 4.13 ตัวอย่างภาพโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยแนวผี

(5) แนวโป๊ คือ แนวของเนื้อหาที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับกามารมณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการร่วมรัก การกระตุ้นอารมณ์ทางเพศด้วยภาพโป๊ของดาราทหญิง เป็นต้น



ภาพที่ 4.14 ตัวอย่างภาพโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยแนวโป๊

(6) แนวอื่นๆ คือ แนวของเนื้อหาที่มีเรื่องราวแตกต่างจากแนวที่กล่าวมาในข้างต้น อาทิเช่น เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน วรรณคดี หรือ แนวที่นำเอาเนื้อหาของต่างประเทศเข้ามาผสมผสาน



ภาพที่ 4.15 ตัวอย่างภาพโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยแนวอื่นๆ

จากบทวิเคราะห์ที่กล่าวมาข้างต้นนี้ช่วยให้เห็นภาพ และเข้าใจโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยได้ในระดับหนึ่ง ในบทต่อไปจะกล่าวถึงพัฒนาการของ"ภาษาโปสเตอร์" ในโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยพ.ศ.2500-2534 ซึ่งจะทำให้เข้าใจโปสเตอร์ภาพยนตร์ได้ลึกซึ้งกว่าเดิมและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น